

Zápis z 308. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace konaného 2. října 2015 na Úřadu vlády

Přítomní členové: předseda Rady MUDr. Pavel Bělobrádek, Ph.D., MPA; 1. místopředsedkyně Rady prof. MUDr. Eva Syková, DrSc., FCMA; místopředseda Rady prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.; místopředseda Rady Mgr. Arnošt Marks, Ph.D.; PhDr. Pavel Baran, CSc.; Ing. Jaroslava Domkářová, Ph.D., MBA, LL.M; prof. Ing. Petr Dvořák, CSc.; RNDr. Zdeněk Havlas, DrSc.; doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA; prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D.; doc. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.; doc. Ing. Jaroslav Machan, CSc.; prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc.; prof. MUDr. Julius Špičák, CSc.; prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.

Omluveni: doc. Ing. Jiří Cienciala, CSc.; prof. Tomáš Jungwirth, Ph.D.

Sekce VaVal: Dr. Ing. Luboš Sychra, ředitel Odboru podpory RVVI

Program:

A) BODY K PROJEDNANÍ – s rozpravou

- A1) Koncepce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020
- A2) Revize Metodiky 2013
- A3) Návrh změny statutů a jednacích řádů Oborových verifikačních a hodnotících panelů (OVHP) a Expertních panelů (EP)
- A4) Návrh na Změnu nařízení vlády č. 71/2013 Sb., o podmínkách pro ocenění výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

- B1) Stanovisko Rady k Hodnocení realizace Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR 2009 – 2015
- B2) Hodnocení poskytovatele podpory VaVal - Ministerstvo zemědělství

C) BODY PRO INFORMACI

- C1) Informace z EU
- C2) Informace k státnímu rozpočtu na VaVal na rok 2016 s výhledem na léta 2017 a 2018
- C3) Informace o průběhu výpočtu hodnocení 2014
- C4) Situační zpráva IPN Metodika (září 2015)
- C5) Termíny zasedání Rady, pracovních jednání Rady a jednání předsednictva Rady do konce roku 2015
- C6) Informace o programu TA ČR "BETA"

D) RŮZNÉ

Průběh jednání:

Předseda Rady dr. Bělobrádek zahájil 308. zasedání Rady a dal hlasovat o návrhu programu 308. zasedání Rady a o zápisu z 307. zasedání Rady.

1. Schválení programu

Pro upravený návrh programu hlasovalo všech 15 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje program 308. zasedání.

2. Zápis z 307. zasedání Rady

Pro zápis z 307. zasedání hlasovalo všech 15 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje zápis z 307. zasedání.

A) BODY K PROJEDNANÍ – s rozpravou

A1) Koncepce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020

Dr. Sychra uvedl návrh Koncepce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020 (dále jen „Koncepce IS VaVal“). Koncepce IS VaVal určuje další vývoj a rozvoj IS VaVal, zohledňuje zkušenosti za předchozí období a dopady jednotlivých opatření vyplývajících z dříve schválených koncepcí. Současně nová Koncepce navazuje, v rámci zachování kontinuity, na stávající koncepci schválenou do roku 2015. Obsahuje výčet navržených opatření, kdy jednotlivá opatření vyplývají z požadavků provozovatele IS VaVal, z požadavků poskytovatelů a příjemců podpory VaVal a z požadavků vyplývajících z věcného záměru pro přípravu nového zákona o podpoře VaVal.

Prof. Dvořák vzněl dotaz, zda byla zpracována opatření, která navrhl tým IPN Metodiky. Dr. Sychra uvedl, že většina požadavků byla zpracována.

Doc. Machan navrhl, že by v materiálu mělo být zmíněno, jak bude pokračovat informační systém po roce 2020.

Na toto téma proběhla diskuse za přispění místopředsedů Rady Mgr. Markse a prof. Málka, Dr. Sychry, dr. Barana a prof. Vondráka. Jejím závěrem bylo, že Koncepce IS VaVal je dobře zpracovaná, ale v prvé řadě musí plnit to, co je IS VaVal dáno zákonem.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech přítomných 15 členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje návrh Koncepce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020,
2. ukládá Sekci pro vědu výzkum, vývoj a inovace předložit materiál do meziresortního připomíkového řízení a po vypořádání připomínek předložit na jednání vlády ke schválení a informovat Radu.

A2) Revize Metodiky 2013

Místopředseda Rady prof. Málek uvedl další bod. Připomněl, že Rada na minulém zasedání svým usnesením uložila KHV pokračovat v revizi Metodiky 2013. Rada tak reagovala na usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 605 k Metodice 2013, ve kterém vláda uložila místopředsedovi vlády pro vědu, výzkum a inovace revidovat v termínu do 31. října 2015 Metodiku na základě zkušeností s hodnocením výsledků výzkumných organizací prováděném v roce 2014. Problematice revize Metodiky 2013 se věnovala dvě jednání KHV. Výsledkem těchto jednání, kdy členové KHV provedli dílčí analýzy dopadu některých uvažovaných změn, je doporučení KHV Radě, aby neprováděla žádný zásah do textu Metodiky 2013 formou její revize a aby pro roky 2015 a 2016 platila Metodika 2013 v současném znění. K tomuto závěru vedl KHV jeden z původních cílů Metodiky 2013 uvedených v předkládací zprávě a to zachovat kontinuitu v hodnocení výsledků výzkumných organizací do doby než bude vytvořen a zaveden nový systém hodnocení a financování VaVal. Protože nový systém hodnocení a financování VaVal je plánován od roku 2017, byla by platnost Metodiky 2013 prodloužena o 1 rok (do roku 2016). V rámci tohoto prodloužení se však KHV jednomyslně domnívá, že objem navrhovaných změn Metodiky 2013 by měl být „v rámci zachování kontinuity“ minimalizován, neboť zásadní změny s platnosti pouze 1 rok by byly kontraproduktivní.

Prof. Málek dále upřesnil změny Metodiky 2013 diskutované na jednáních KHV: úpravu koeficientu beta v Pilíři III. Metodiky; kontrolu a verifikaci výsledků aplikovaného výzkumu a údajů o smluvním výzkumu; změnu alokace 10 mil. na jeden celý výsledek v Pilíři II.; přeřazení oboru „ošetřovatelství“ do jiné oborové skupiny - změnou číselníků IS VaVal; revizi statutů a jednacích řádů OVHP a Expertních panelů a v neposlední řadě revizi problematiky hodnocení účelové podpory.

Proběhla dlouhá diskuse za přispění prof. Vondráka, prof. Málka, dr. Barana, doc. Machana a místopředsedy Rady Mgr. Markse na téma neudržitelnosti stávajícího systému hodnocení a s tím související zodpovědnosti Rady za celý systém VaVal.

Další diskuse o potřebě vyslání signálu pro odbornou veřejnost o vytváření nové metodiky hodnocení, o nutnosti spolupráce vysokých škol a průmyslu, o zvyšování motivace v přírodních vědách a o smluvním výzkumu proběhla za přispění 1. místopředsedkyně prof. Sykové, prof. Jurajdy, doc. Konvalinky, dr. Havlase a místopředsedy Mgr. Markse.

Další diskuse proběhla za přispění předsedy Rady dr. Bělobrádky, doc. Havlíčka, dr. Barana, prof. Vondráka a místopředsedy Rady Mgr. Markse na téma významu průmyslu v ekonomice ČR a potřebě zvýšení objemu smluvního výzkumu.

Dle návrhů vzešlých z diskuse Dr. Sychra doplnil usnesení k tomuto bodu.

Pro návrh doplněného usnesení hlasovalo 14 členů Rady, nikdo nebyl proti, 1 člen se zdržel.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje návrh KHV neprovádět žádný zásah do textu Metodiky 2013 formou její revize a zachovat pro roky 2015 a 2016 platnost Metodiky 2013 v současném znění,
2. ukládá Sekci VaVal připravit materiál o revizi Metodiky 2013 a přeložit jej pro informaci na jednání vlády,
3. ukládá Sekci VaVal a KHV vyhodnotit možnosti pro změnu parametrů hodnocení, které jsou Radě dány Metodikou, zejména u smluvního výzkumu.

A3) Návrh změny statutů a jednacích řádů Oborových verifikačních a hodnotících panelů (OVHP) a Expertních panelů (EP)

Místopředseda Rady prof. Málek uvedl i další bod. Navržené změny statutů a jednacích řádů Oborových verifikačních a hodnotících panelů (dále jen „OVHP“) a Expertních panelů vycházejí ze zkušeností z práce panelů v roce 2014 v rámci prováděného hodnocení 2014, z jednotlivých konkrétních doporučení předsedů panelů a ze změn týkajících se platnosti Metodiky. Změny především respektují zcela odlišný způsob práce obou typů panelů. OVHP provádí presenční hodnocení v prostorách Národní knihovny, Expertní panely pracují výhradně elektronický a dálkovým způsobem.

Proběhla diskuse o možném konfliktu zájmů hodnotitelů za přispění dr. Barana, 1. místopředsedkyně Rady prof. Sykové, prof. Dvořáka, místopředsedy Rady Mgr. Markse a doc. Machana.

Další diskuse o nutnosti transparentnosti celého procesu hodnocení proběhla za přispění dr. Havlase, doc. Konvalinky, místopředsedy Rady prof. Málka a 1. místopředsedkyně Rady prof. Sykové. Jejím závěrem bylo, že proběhne schůzka s předsedy jednotlivých panelů, týkající se problematiky možného střetu zájmů. Rada bude následně seznámena se zápisem z této schůzky.

Pro návrh usnesení hlasovalo 14 členů Rady, nikdo nebyl proti, 1 člen se zdržel.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje navržené změny statutů a jednacích řádů Oborových verifikačních a hodnotících panelů a Expertních panelů,
2. ukládá Sekci VaVal zveřejnění úplných znění na www.vyzkum.cz.

A4) Návrh na Změnu nařízení vlády č. 71/2013 Sb., o podmínkách pro ocenění výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Dr. Sychra připomněl, že nařízení vlády č. 71/2013 Sb., o podmínkách pro ocenění výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „nařízení“), stanovuje základní podmínky pro udělování dvou typů ocenění – ocenění mimořádných výsledků VaVal a ocenění propagace či popularizace VaVal. Stávající podmínky umožňují takto ocenit pouze výzkumné pracovníky a nikoli další osoby, které sice nejsou výzkumnými pracovníky, ale významnou měrou se zasloužily či dlouhodobě zasluhují o rozvoj, propagaci a popularizaci VaVal. Návrh na změnu nařízení je předkládán z důvodu rozšíření jeho působnosti v případě udílení ocenění propagace či popularizace VaVal také na osoby, které nejsou výzkumnými pracovníky, a umožnění udílet tuto cenu předsedou Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Proběhla diskuse za přispění předsedy Rady dr. Bělobrádky, 1. místopředsedkyně Rady prof. Sykové a prof. Špičáka o významu zavádění dalšího druhu ocenění.

Pro návrh usnesení hlasovalo 12 členů Rady, nikdo nebyl proti, 3 členové se zdrželi.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje návrh na Změnu nařízení vlády č. 71/2013 Sb., o podmínkách pro ocenění výsledků výzkumu, experimentálního vývoje a inovací,
2. ukládá Sekci pro vědu výzkum, vývoj a inovace předložit materiál do meziresortního připomínkového řízení a po jeho vypořádání informovat Radu.

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy**B1) Stanovisko Rady k Hodnocení realizace Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR 2009 – 2015**

Hodnocení realizace Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR – 2009 – 2015 (dále jen „Hodnocení 2015“) je předloženo v souladu s požadavky Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR 2009 – 2015, (dále jen „Koncepce 2015“), která byla schválena usnesením vlády ze dne 27. června 2008 č. 743. Hodnocení 2015 je obsáhlým materiélem, který shrnuje aktivity Ministerstva vnitra realizované v rámci naplňování Koncepce 2015 včetně některých dalších úkolů vyplývajících z později schválených dokumentů politiky VaVal. Hodnocení 2015 bylo před předložením dokumentu Radě schváleno Bezpečnostní radou státu (usnesení ze dne 6. června 2015 č. 32).

Hodnocení 2015 je rozděleno do tří částí. Kromě Monitorovací zprávy o realizaci meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR 2009 – 2015 v části 1, obsahuje také další dvě kapitoly, které se zabývají aktuálním stavem dvou probíhajících programů výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva vnitra tj. Programem bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2010 – 2015 (BV II/1-VZ) a Programem bezpečnostní výzkum ČR 2010 – 2015.

Protože úkoly vyplývající z Koncepce 2015 jsou poskytovatelem plněny, Rada doporučuje vládě materiál se zohledněnými připomínkami Rady schválit.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech přítomných 15 členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje stanovisko k Hodnocení realizace Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu ČR 2009 – 2015,
2. ukládá Sekci VaVal zaslat stanovisko Ministerstvu vnitra.

B2) Hodnocení poskytovatele podpory VaVal - Ministerstvo zemědělství

Dr. Sychra uvedl další bod. Dokument se předkládá na základě úkolu vyplývajícího z opatření č. 20 Aktualizace Národní politiky Výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020, kterým bylo uloženo Radě: „provádět důsledné hodnocení poskytovatelů podpory výzkumu, vývoje a inovací zaměřené na efektivitu vynakládaných prostředků“.

Materiál, zpracovaný Radou, hodnotí Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) z pohledu plnění role v systému VaVal v ČR a přínosy pro jeho činnosti pro zemědělský výzkum, a to i v mezinárodním kontextu. Hodnocení bylo provedeno na základě dostupných údajů z mezinárodních databází, IS VaVal a informací z hodnocení výsledků výzkumných organizací.

Na základě provedených analýz a rozborů Rada konstatuje, že MZe plní roli Poskytovatele vymezenou platnou legislativou. Poskytuje institucionální podporu výzkumným organizacím provádějícím zemědělský výzkum, vytváří, realizuje a hodnotí programy účelové podpory, poskytuje včasné a správné informace do informačního systému VaVal. Rovněž plní všechny úkoly vyplývající z národních strategických dokumentů.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech přítomných 15 členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje Hodnocení poskytovatele podpory VaVal - Ministerstva zemědělství,
2. ukládá Sekci VaVal zaslat dokument Ministerstvu zemědělství.

C) BODY PRO INFORMACI

C1) Informace z EU

C2) Informace k státnímu rozpočtu na VaVal na rok 2016 s výhledem na léta 2017 a 2018

C3) Informace o průběhu výpočtu hodnocení 2014

C4) Situační zpráva IPN Metodika (září 2015)

C5) Termíny zasedání Rady, pracovních jednání Rady a jednání předsednictva Rady do konce roku 2015

C6) Informace o programu TA ČR "BETA"

Předseda Rady dr. Bělobrádek stručně uvedl body určené pro informaci.

V bodě C1 vyzdvíhl výzvu ke členství ve vědeckých výborech Evropské komise. Evropská komise vyhlásila výzvu pro podávání přihlášek do Vědeckého výboru pro bezpečnost spotřebitelů (Scientific Committee on Consumer Safety, SCCS) a Vědeckého výboru pro zdraví, environmentální a nově vznikající rizika (Scientific Committee on Health, Environmental and Emerging Risks, SCHEER). Vědecké výbory jsou zdrojem kvalifikovaných rad a doporučení, které Evropská komise využívá při svém rozhodování a přípravě nových zákonů a předpisů.

Místopředseda Rady Mgr. Marks k bodu C2 informoval o usnesení vlády ze dne 23. září 2015 č. 748, kterým vláda schválila nad rámec limitů výdajů státního rozpočtu na VaVal na rok 2016 s výhledem na léta 2017 a 2018 navýšení rozpočtu o 500 mil. Kč. Tyto prostředky určené na podporu aplikovaného výzkumu a v souvislosti s udržením VaVpl center budou rozděleny dle dřívějšího návrhu Rady následovně: 300 mil. Kč pro MŠMT, 100 mil. Kč pro GA ČR a 100 mil. Kč pro TA ČR.

Dále Mgr. Marks upozornil, že vláda České republiky usnesením ze dne 23. září 2015 č. 749 schválila použití prostředků kapitoly Všeobecná pokladní správa, položka Vládní rozpočtová rezerva v roce 2015 ve výši 600 mil. Kč na posílení výdajů vybraných kapitol státního rozpočtu následovně: posílení výdajů TA ČR o 15 mil. Kč na závazném ukazateli „Výdaje na VaVal celkem vč. programů spolufinancovaných z prostředků zahraničních programů“, posílení výdajů GA ČR o 15 mil. Kč na závazném ukazateli „Výdaje na VaVal celkem vč. programů spolufinancovaných z prostředků zahraničních programů“, posílení výdajů AV ČR o 70 mil. Kč na závazném ukazateli „Výdaje na VaVal celkem vč. programů spolufinancovaných z prostředků zahraničních programů“ a posílení výdajů MŠMT o 500 mil. Kč na závazném ukazateli „Věda a vysoké školy“.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech přítomných 15 členů Rady.

Usnesení:

Rada bere na vědomí body pro informaci.

D) RŮZNÉ

Do bodu Různé přispěl předseda Rady dr. Bělobrádek informací o své cestě na zasedání OSN v New Yorku, kde se mimo jiné setkal i s českými stipendisty Fulbrightovy nadace. Současně navštívil i státní školu City University of New York, kde byla dohodnuta výzkumná spolupráce s českými studenty.

Dr. Beran pozval přítomné na seminář AV ČR pořádaný ve spolupráci s Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR na téma „Poznatky českých společenských vědců o imigraci do České republiky v evropském kontextu“, který se koná dne 16. října 2015 v budově Poslanecké sněmovny.

Dále proběhla diskuse za účasti dr. Barana, předsedy Rady dr. Bělobrádka, 1. místopředsedkyně prof. Sykové, místopředsedy Mgr. Markse a prof. Dvořáka na téma připomínek došlých v rámci meziresortního připomínkového řízení k Věcnému záměru zákona o podpoře VaVal a k rozdělování prostředků v rámci OP VVV. Předseda Rady dr. Bělobrádek uvedl, že připomínky k zákonu budou dále zpracovávány a připomněl, že v Poslanecké sněmovně je předložena technická novela zákona č. 130/2002 Sb.

Prof. Špičák na závěr navrhl na příští zasedání Rady zařadit bod věnovaný zřízení zahraniční rady.

Protože další příspěvky do diskuse nebyly, předseda Rady dr. Bělobrádek ukončil 308. zasedání Rady.

Zapsali: Dr. Sychra, Ing. Bártová

Schválil: předseda Rady dr. Bělobrádek

